

Bilten br. 2 Projekta FINALLY, Oktobar 2013

Grundtvig Multilateralni Projekti

Projekat FINALLY

Finansijsko opismenjavanje Roma

... usmeren na podizanje nivoa finansijske pismenosti odraslih Roma

www.project-finally.eu

Partneri na projektu FINALLY

Centar za razvoj i obrazovanje Novo Mesto - Slovenija: www.ric-nm.si

Codici Agencija za sociološka istraživanja – Italija: www.codiciricerche.it

Univerzitet u Trnavi – Slovačka: www.truni.sk

Fond za zdravstveni i socijalni razvoj – Bugarska: www.hesed.bg

Istraživački centar Univerziteta Pirej – Grčka: www.kep.unipi.gr

Techniki Ekpedeftiki KEK SA – Grčka: www.techniki-ekp.gr

Ekonomski fakultet Niš – Srbija: www.eknfak.ni.ac.rs

Koordinator projekta je Centar za razvoj i obrazovanje Novo Mesto.

Osnovni cilj projekta FINALLY je unapređenje finansijske pismenosti Roma. Korišćenjem jedinstvene metodologije u svim državama – partnerima na projektu, ocenjeno je znanje Roma iz ove oblasti. Studija, na temu upravljanja finansiranjem u romskim porodicama, bazirana je na podacima koji su dobijeni sprovođenjem intervjua sa odraslim Romima; diskusijama na dve fokus grupe u kojima su učestvovali eksperti sa bogatim iskustvom u istraživanju problema manjina i reprezentativni članovi romske zajednice; kao i na relevantnim podacim iz dostupnih izvora.

Ekonomski fakultet Niš (EKFN)- Srbija

Tim EKFN završio istraživanje potreba odraslih Roma vezanih za finansijsko opismenjavanje

Tim istraživača sa EKFN je završio istraživačke aktivnosti o nivou finansijske pismenosti odraslih Roma i njihovih potreba za treninzima na ovu temu. Istraživanje je sprovedeno u periodu od aprila do jula i podrazumevalo je održavanje dve fokus grupe sa relevantnim ekspertima i intervjue sa odraslim Romima iz Niša. Osnovni rezultati istraživanja ukazuju na činjenicu da, iako su suočeni sa niskim i neredovnim primanjima, Romi imaju odlične strategije preživljavanja, ali u nekim situacijama, koje su povezane sa njihovom tradicijom (npr. porodične proslave, naročito venčanja), teže iracionalnom trošenju finansijskih sredstava. Zaključujemo da im je potrebno više edukacije uopšte, a posebno iz sledećih oblasti povezanih sa finansijskom pismenošću: strategijsko i operativno planiranje, upravljanje porodičnim budžetom, pametno trošenje novca, štednja, investicije, otpočinjanje sopstvenog posla i mogućnosti za samozapošljavanje. Takođe smo zaključili da bi bilo korisno pružiti više informacija o tome kako da realizuju svoja prava za poboljšanje socio-ekonomskog statusa.

Autor fotografije: *Marko Stojanović*, Niš

Istraživački centar Univerziteta Pirej i Tehniki Ekpedeftiki KEK SA - Grčka

„Ko je gazda“ u tipičnom romskom domaćinstvu u Grčkoj

Naš projekat napreduje po planu i prva faza istraživanja potreba za finansijskim opismenjavanjem Roma u Grčkoj je skoro završena. Šta smo do sada saznali? Mnogo korisnih informacija o tome „ko je gazda“ u tipičnom romskom domaćinstvu u Grčkoj (Pogodili ste - to je majka. Ona je, takođe, zadužena za upravljanje „porodičnim budžetom“.), kako Romi u Grčkoj zarađuju novac i kako vole da ga troše, da li su zainteresovani da nauče kako da upravljaju finansiranjem sopstvenog biznisa ili kako da bolje žive od svojih

plata (da, zainteresovani su!). Tom prilikom promovisali smo projekat FINALLY. Romska zajednica u Grčkoj, kao i predavači sa višegodišnjim iskustvom u obrazovanju Roma (formalnom i neformalnom) sa velikim

interesovanjem iščekuju trening, koji ćemo kreirati uskoro. Ko bi tražio više?

Fond za zdravstveni socijalni razvoj - Bugarska

Ne možete naći posao?

U okviru projekta FINALLY, HESED tim istraživača sproveo je terensko istraživanje sa ciljem otkrivanja navika u upravljanju personalnim finansijama i obrazaca potrošnje odraslih Roma u okolini naselja Faculteta u Sofiji. Osnovni aspekti koji su se nametnuli u ovom istraživanju tiču se: poteškoća Roma prilikom pronalaženja posla kao posledice niskog stepena obrazovanja; nemogućnosti da planiraju novčane izdatke zbog nepredvidivosti prihoda; problema vezanih za obezbeđenje novca za svakodnevne potrebe porodice; kao i strategija koje se koriste da se preživi do kraja meseca ili da se pronađe novac u hitnim situacijama.

Codici Agencija za sociološka istraživanja - Italija

Da li se može uštedeti novac ukoliko nemate stalno zaposlenje?

Rezultati istraživanja na temu upravljanja finansijama Roma i Sinta iz Bolonje su pokazali da ove društvene grupe u Italiji žive u uslovima ekstremnog siromaštva, pa je stoga i rizik zavisnosti od socijalne pomoći veći u odnosu na ljude koji imaju stabilnije radne uslove. Mogućnost zaposlenja je ključni faktor za opstanak i unapređenje pozicije najvećeg broja porodica, posebno u vreme ekonomske krize. Neki od Roma migranata, koje smo obuhvatili istraživačkim uzorkom, su ostali bez posla prethodnih godina, dok su italijanski Sinti često uposleni u porodičnim poslovima na neformalnim tržištima. Njihovi poslovi su veoma nesigurni i ovakva situacija utiče na strategije koje se primenjuju u upravljanju finansijama. Kako većina ispitanika zarađuje novac od danas do sutra, teško mogu planirati svoje novčane izdatke, štedeti i investirati. Stoga, trening koji ćemo dizajnirati treba da odgovori na ovo kompleksno pitanje: Može li se uštedeti novac

ukoliko nemate stalan posao?

Autorka fotografije: Luca Meola. Codici | Agenzia di ricerca sociale.

Centar za razvoj i obrazovanje Novo Mesto - Slovenija

Kako preživeti i trošiti racionalno?

U Sloveniji najveći broj ljudi veruje da socijalna pomoć doprinosi preferiranju dokolice kod nezaposlenih, jer mnogi koji su korisnici iste, čak i Romi, imaju veća primanja u poređenju sa zakonski propisanim minimalnim primanjima u Sloveniji. Zbog toga postoji problem nedovoljne motivisanosti za rad. Takođe, povećanjem porodice i odgajanjem većeg broja dece može se povećati nivo socijalne pomoći. Imajući sve to u vidu, postavlja se pitanje kako povećati pozitivan

Projekat br. 527860-LLP-1-2012-1-SI-GRUND
Projekat FINALLY je sufinansiran od strane Pr
Evropske Unije.

odnos Roma prema novcu i zaposlenju. Istraživanje koje je sprovedeno u jugoistočnom delu Slovenije pokazuje da Romi najveći deo svojih prihoda troše na ishranu, plaćanje računa, kupovinu cigareta i goriva. Najveći broj ispitanika se suočava sa problemom obezbeđivanja sredstava za egzistenciju od meseca do meseca. Definitivno im je potrebno znanje kako da prežive sa niskim primanjima i kako da troše racionalno i povećaju nivo kvaliteta življenja.

Roma in South Eastern Slovenia showed that the majority of income is spent on food, paying bills, buying

Univerzitet u Trnavi - Slovačka

Prioriteti upravljanja finansijama

Slovačka je završila svoj deo posla u okviru aktivnosti vezanih za procene potreba i došla do interesantnih saznanja, koja su prezentovana na drugom radnom sastanku u Milanu (septembra 2013. godine). Prioritete za obuku iz upravljanja finansijama trebalo bi usmeriti na štednju domaćinstva, zastupljenost na tržištu rada i zapošljavanje, obrazovanje Roma za procenu rizika individualnih zajmova i kredita i finansijskog rizika i mogućnosti otplate dugova. Rezultati pokazuju da je, takođe, značajan i finansijski menadžment, naročito mladih Roma, kao i potrošnja kod mlađih romskih

domaćinstava. Partnerska organizacija iz Slovačke, kao rukovodilac aktivnosti za obezbeđenje kvaliteta, nadgleda celokupan razvoj projekta. Periodično proverava rad ostalih članova, nadgleda sastanke i informiše o rezultatima projekta. |

Ovaj projekat je finansijski podržan od strane Evropske Komisije.

Ova publikacija (sredstvo komunikacije) odražava isključivo stavove autora, i Komisija ne može da se smatra odgovornom za bilo koju upotrebu informacija koje su u njoj sadržane.

Kontakt:

Obrazovno razvojni centar
Topliška cesta 2
8000 Novo mesto
Slovenia

E-mail: gabi.ogulin.pocrvina@ric-nm.si |

Project
FINALLY
Financial Literacy for the Roma